

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів банківської справи та страхування

ОБЛІК У БАНКАХ

*робочий зошит для виконання практичних завдань та самостійної
роботи здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр»
спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська
справа та страхування» денної форми навчання*

МИКОЛАЇВ

2020

УДК 336.71:657

О-98

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 25.05.2020 р., протокол №11

Укладачі:

Н. М. Сіренко – д-р. екон. наук, професор, зав. каф. фінансів, банківської справи та страхування Миколаївського національного аграрного університету

О.А. Боднар – канд. екон. наук, асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Миколаївського національного аграрного університету

Д.В. Калнауз – керівник відділення «Миколаївське», МРУ АТ КБ «Приватбанк» м. Миколаїв

Рецензенти:

М. В. Дубініна – д-р. екон. Наук, зав. каф. обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

О.А. Сімонова – заступник керуючого відділенням «Миколаївське» МРУ АТ КБ «ПриватБанк»

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Структурно-модульна схема дисципліни «Облік у банках»	5
Модуль 1. Система бухгалтерського обліку в банках та облік традиційних банківських операцій	
Змістовий модуль 1. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках.....	6
Змістовий модуль 2. Облік капіталу.....	9
Змістовий модуль 3. Облік касових операцій.....	12
Змістовий модуль 4. Облік розрахункових операцій.....	17
Змістовий модуль 5. Облік депозитних операцій.....	22
Змістовий модуль 6. Облік операцій з кредитування.....	27
Модуль 2. Облік фінансових інвестицій, операцій в іноземній валюті, внутрішньобанківських операцій та складання фінансових звітів	
Змістовий модуль 7. Облік операцій з цінними паперами.....	35
Змістовий модуль 8. Облік операцій в іноземній валюті.....	40
Змістовий модуль 9. Облік операцій з основними засобами та нематеріальними активами.....	44
Змістовий модуль 10. Облік операцій з лізингу.....	47
Змістовий модуль 11. Облік доходів і витрат.....	52
Змістовий модуль 12. Складання фінансових звітів.....	56
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	60

ВСТУП

Бухгалтерський облік банку як система реєстрування та підбиття підсумків операцій, виконуваних у банківському бізнесі, є важливим джерелом фінансової інформації про господарську діяльність та елементом структури внутрішнього контролю. Саме тому вивчення нормативної дисципліни «Облік у банках» здобувачами вищої освіти передбачає опанування методики бухгалтерського обліку банківських операцій і правил відображення їх у фінансовій звітності.

Метою нормативної дисципліни «Облік у банках» є вивчення майбутніми фахівцями теоретичних та практичних засад здійснення основних банківських операцій, правилами відображення їх у звітності.

Завдання вивчення дисципліни «Облік у банках»:

- засвоїти методику бухгалтерського обліку основних банківських операцій та правил відображення їх у звітності;
- засвоїти техніку документального оформлення операцій у первинних облікових документах;
- ознайомитись з чинним законодавством та передовим досвідом організації та методики обліку у банках;
- вивчити методику підготовки й інтерпретації основних фінансових звітів.

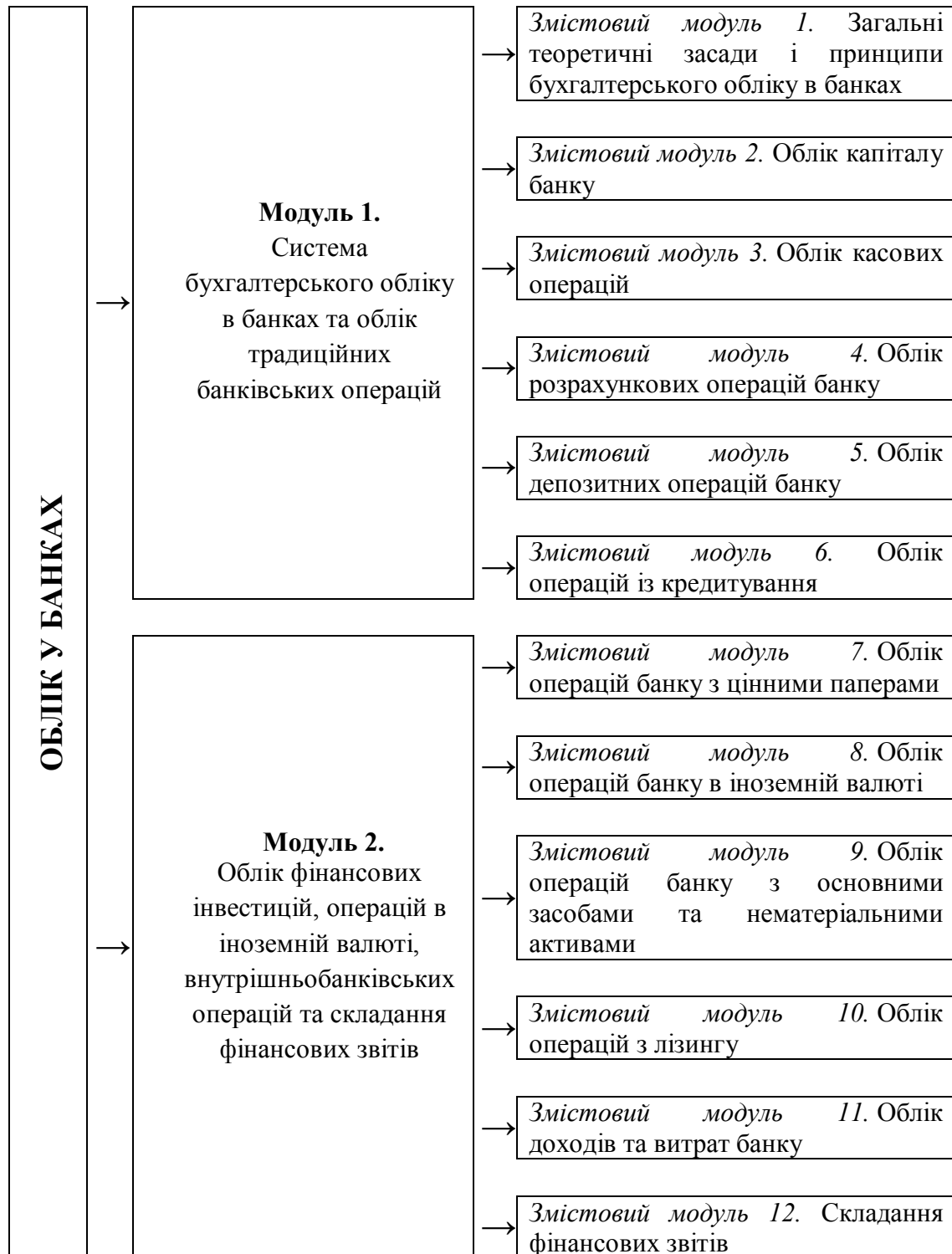
Практичні заняття націлені на вивчання здобувачами вищої освіти питань з обліку банківських операцій і внутрішньогосподарського обліку.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти повинна бути направлена на поглиблене вивчення окремих питань, нормативних документів, законів України, інструкцій, додаткової літератури, що впливатиме на розширення економічного кругозору фахівця.

Робочий зошит розроблено відповідно до типової навчальної програми для здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей вищих навчальних закладів 3 та 4 рівнів акредитації та передбачає виконання завдань, які наведено в методичних рекомендаціях для практичних занять з дисципліни «Облік у банках» для студентів 3 курсу спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та 4 курсу 071 «Облік і оподаткування» денної форми навчання.

Виконання практичних завдань та самостійної роботи здобувачами вищої освіти забезпечує одержання ними знань про систему бухгалтерського обліку в банківських установах, яка функціонує на засадах національних положень і міжнародних стандартів обліку та звітності.

Структурно-модульна схема дисципліни «Облік у банках»

Модуль 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку в банках

Змістовий модуль 1. Загальні теоретичні засади і принципи бухгалтерського обліку в банках

1. Предмет і метод бухгалтерського обліку в банках.
2. Принципи бухгалтерського обліку в банках.
3. Бухгалтерський баланс.
4. План рахунків бухгалтерського обліку в банках.
5. Особливості синтетичного обліку в банках.
6. Аналітичний облік в банках.
7. Організація бухгалтерського обліку в банках.

Мета. Оновити загальнотеоретичні знання з бухгалтерського обліку, ознайомитись із структурою класів, розділів, груп Плану рахунків та механізмом застосування в облікових процедурах концептуальних принципів, отримати навички із складання бухгалтерських проведення за змістом банківських операцій.

Завдання 1.

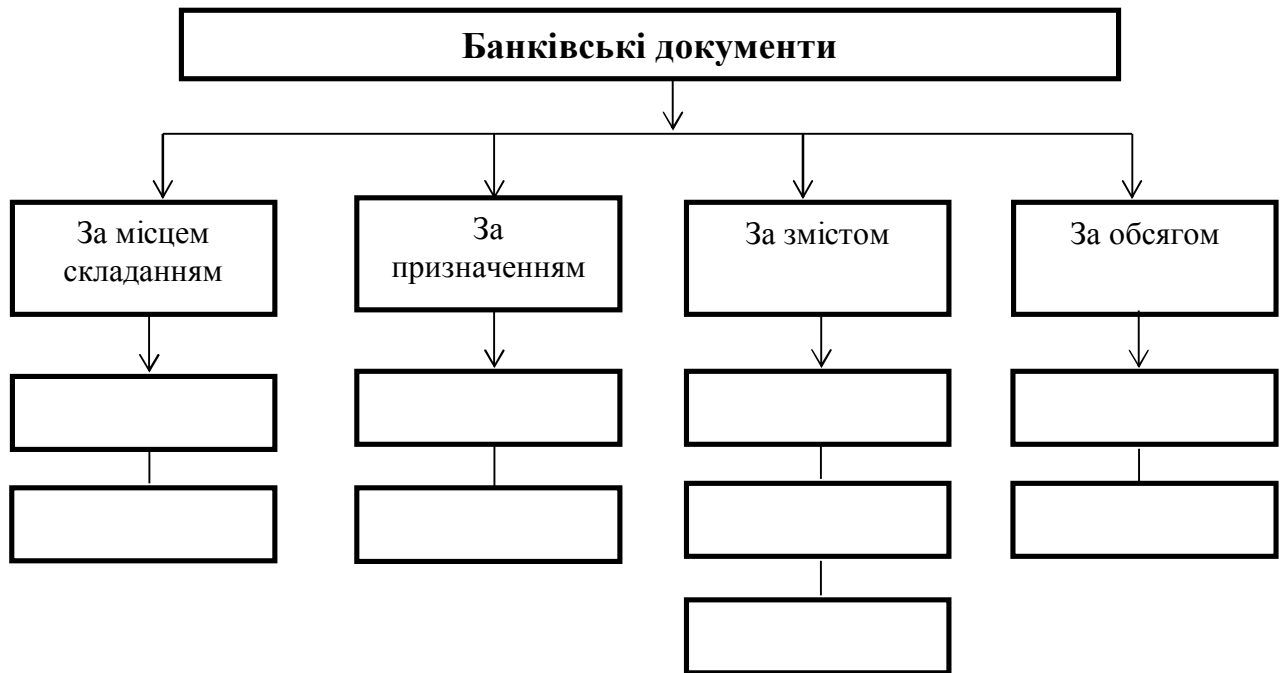
Записати визначення до наведених нижче економічних термінів, які використовуються в банківській практиці.

Таблиця 1.1 Ключові терміни в системі бухгалтерського обліку діяльності комерційних банків

Термін	Визначення
Банк	
План рахунків бухгалтерського обліку банків	
Активи	
Зобов'язання	
Капітал	
Облікова політика банку	
Синтетичний облік	
Аналітичний облік	

Завдання 2.

Заповнити порожні місця структурно-логічної схеми необхідними термінами відповідно до змісту.

Завдання 3.

На основі Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України проаналізувати призначення кожного з класів рахунків, використовуючи дані таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 Призначення класів Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України

Клас	Назва	Призначення
1		
2		
3		
4		

Продовження табл. 1.2

5		
6		
7		
8		
9		

Завдання 4.

За назвами наведених рахунків, відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, вказати їх номери та дати коротку економічну характеристику, використовуючи дані табл. 1.3.

Таблиця 1.3 Призначення окремих рахунків Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України

Назва рахунку	Номер рахунку	Характеристика
Банкноти та монети в касі банку		
Кореспондентський рахунок банку в НБУ		
Нерозподілені прибутки минулих років		
Статутний капітал банку		
Короткострокові вклади (депозити) фізичних осіб		
Кошти на вимогу фізичних осіб		
Кошти на вимогу суб'єктів господарювання		

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте банківську систему України. Назвіть нормативні акти, що регламентують питання організації бухгалтерського обліку в банку.
2. Які існують види банківських операцій?
3. Які характерні особливості синтетичного та аналітичного обліку в банках?
4. Яким є призначення активних рахунків? Що відображається за пасивними рахунками? Для чого використовуються позабалансові рахунки?
5. Які обов'язкові та необов'язкові параметри аналітичного обліку в банках?
6. Дайте визначення Плану рахунків бухгалтерського обліку в банках, поясніть його структуру.
7. Залишки за якими класами чинного Плану рахунків формують статті активу балансу?
8. Залишки за якими класами чинного Плану рахунків формують статті пасиву балансу?
9. Як зрозуміти поняття «мультивалютність плану рахунків»?
10. Що таке банківський документ? За якими ознаками класифікують банківські документи? Наведіть приклади бухгалтерських документів банків та реєстрів бухгалтерського обліку банку.

Змістовий модуль 2. Облік капіталу банку

1. Характеристика рахунків обліку капіталу банку.
2. Облік операцій під час формування статутного фонду до реєстрації комерційного банку.
3. Облік сум несплаченого та сплаченого зареєстрованого статутного капіталу банку.
4. Облік розрахунків з акціонерами за несплаченим статутним фондом.
5. Облік операцій з нарахування дивідендів та розрахунків з акціонерами.

Мета. Дослідити характерні особливості капіталу комерційного банку, вивчити структуру балансових рахунків класу 5 Плану рахунків «Капітал банку» та порядок обліку формування статутного капіталу, операцій щодо розрахунків з акціонерами за несплаченим статутним капіталом.

Завдання 1.

Використовуючи облікові формули Звіту про фінансові результати й бухгалтерського балансу, розрахуйте в кожному окремому випадку величин, які було пропущено при складанні таблиці.

Таблиця 1. Вихідні та розрахункові дані діяльності банківських установ

Банк	Доходи	Активи	Витрати	Зобов'язання	Фінансовий результат	Власний капітал
Мир	100 000	200 000	92 000	137 500		
Кредо		350 000	152 000		42 000	75 000
Весна	835400		570 000	473 800		65 000
Альфа	84 000		90 000	73 000		89 000

Завдання 2.

Використовуючи дані табл. 2.1, відобразити в бухгалтерськими проведеннями зміст наведених банківських операцій.

Таблиця 2.1 Бухгалтерські проведення з обліку внесків у статутний капітал банку до офіційної реєстрації результатів емісії Національним банком України

Зміст банківської операції	Дт	Кт
Облік внесків інвесторів юридичних осіб-резидентів України, які не мають поточного рахунку в банку-емітенті		
Оприбуткування внесків інвесторів юридичних осіб, які обслуговуються в банку-емітенті.		
Внески коштів готівкою на поповнення статутного капіталу фізичною особою		
Перерахування внесків фізичних осіб-інвесторів із поточних рахунків, які відкриті в банку-емітенті		

Завдання 3.

Використовуючи дані табл. 2.2, відобразити в бухгалтерськими проведеннями зміст наведених банківських операцій.

Таблиця 2.1 Бухгалтерські проведення з обліку внесків акціонерів до статутного капіталу банку після його реєстрації

Зміст банківської операції	Дт	Кт
Отримано грошові внески інвесторів за номіналом: - клієнтів банку - фізичних осіб - клієнтів іншого комерційного банку		
Облік емісійних різниць, сплачених акціонерами: - клієнтами банку, юридичними особами - іншими юридичними особами - фізичними особами		

Завдання 4.

Засновниками оголошено обсяг статутного капіталу новоствореного банку 500 млн грн. На час державної реєстрації акціонери, які підписалися на акції, сплатили 40% обсягу підписного капіталу (200 млн грн).

Необхідно відобразити зміст зазначених банківських операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

Розв'язок:

Питання для самоконтролю

1. Сутність капіталу банку та рахунків, призначених для його обліку.
2. Визначити порядок обліку операцій під час формування статутного капіталу банку.
3. Охарактеризувати особливості обліку сум несплаченого та сплаченого зареєстрованого статутного капіталу банку.
4. Охарактеризувати особливості обліку операцій з акціями власної емісії в процесі державної реєстрації банку.
5. Охарактеризувати особливості обліку операцій щодо розрахунків з акціонерами за несплаченим статутним капіталом банку.
6. Що таке емісійні різниці? Наведіть приклади їх обліку в банку.
7. Охарактеризувати особливості обліку розрахунків з акціонерами за несплаченим статутним капіталом.
8. Охарактеризувати особливості обліку внесків за зареєстрованими змінами до статутного капіталу.
9. Охарактеризувати особливості обліку операцій з нарахування дивідендів і розрахунків з акціонерами.
10. Відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку фінансового результату поточного року та його розподілу.

Змістовий модуль 3. Облік касових операцій

1. Рахунки, що використовуються для обліку касових операцій, їх призначення.
2. Облік операцій каси із приймання готівки.
3. Облік операцій вечірніх кас та кас перерахунку готівки.
4. Облік операцій видаткових кас.
5. Зберігання й облік цінностей та документів у головних сховищах.
6. Облік операцій з підкріплення операційної каси банку.

Мета. Вивчити основні нормативні документи, що регламентують організацію емісійно-касової роботи в банку, порядок здійснення

Завдання 2.

Необхідно відобразити бухгалтерськими проведеннями зміст наведених банківських операцій (табл.3.1) та визначити залишок готівки в касі на кінець дня (залишок на початок дня – 60 000 грн).

Таблиця 3.1 Перелік операцій, проведених касою банку «Кредо»

№	Зміст банківської операції	Дт	Кт	Сума, грн
1	До каси банку за заявою на переказ готівки оприбутковано торгіву виручку, що здана клієнтом ПП «МИР»			8000
2	Із каси банку за чеком видано готівку клієнту ПП «МИР» для зарплати працівникам			20 000
3	Фізичними особами готівкою внесено кошти на поповнення депозитних вкладів:			
	а) терміном 6 місяців			1500
	б) терміном 2 роки			1000
4	Видано готівку:			
	а) заробітну плату працівникам банку			30 000
	б) аванс на відрядження			800
5	Із каси виданий готівкою короткостроковий кредит фізичній особі на поточні потреби			21 000

Завдання 3.

Використовуючи дані табл. 3.2, необхідно відобразити бухгалтерськими проведеннями зміст наведених банківських операцій.

Таблиця 3.2 Прибуткові касові операції банку «КредитПром»

Зміст банківської операції	Дт	Кт
Внесок коштів підприємством на власний поточний рахунок		
Внесок коштів фізичною особою на власний поточний рахунок		
Внесок коштів фізичною особою на депозит		
Приймання комунальних та інших платежів від фізичних осіб		
Сплата клієнтом комісії за послуги банку		

Завдання 4.

Використовуючи дані табл. 3.3, необхідно відобразити бухгалтерськими проведеннями зміст наведених банківських операцій.

Таблиця 3.3 Видаткові касові операції банку «КредитПром»

Зміст банківської операції	Дт	Кт
Видача коштів підприємству з його поточного рахунку		
Видача коштів фізичній особі з її поточного рахунку		
Видача коштів фізичній особі з депозитного рахунку		
Видача фізичній особі процентів за депозитом		
Видача кредиту фізичній особі		

Завдання 5.

Протягом операційного дня в касу банку надійшли грошові кошти від фізичних осіб:

1. Іванова О. І. – 2000,00 грн для зарахування на власний депозитний рахунок (термін депозиту – 3 місяці).
2. Петрова О. А. – 215,00 грн – єдиний податок фізичної особи-підприємця для перерахування до державного бюджету.

Комісія банку за переказ готівки за тарифами складає 1,5% від суми, але не менше 7 грн.

банків?

6. Організація та нормативно-правове забезпечення ведення касових операцій у банках України.

7. Який порядок обліку внутрішньобанківських операцій банків з використанням готівки?

8. Які основні принципи організації касової роботи?

9. Порядок організації вечірніх кас та інкасації грошової виручки.

10. Який порядок зберігання та облік цінностей і документів у грошових сховищах?

Змістовий модуль 4. Облік розрахункових операцій банку

1. Облік операцій за міжбанківськими розрахунками, які здійснюються через СЕП при НБУ.

2. Облік міжбанківських розрахунків, які здійснюються за прямими кореспондентськими угодами.

3. Принципи організації безготівкових розрахунків та форми розрахункових документів для здійснення безготівкових розрахунків у господарському обороті України.

4. Облік розрахунків із застосуванням платіжних доручень.

5. Облік безготівкових розрахунків чеками.

6. Облік розрахунків акредитивами.

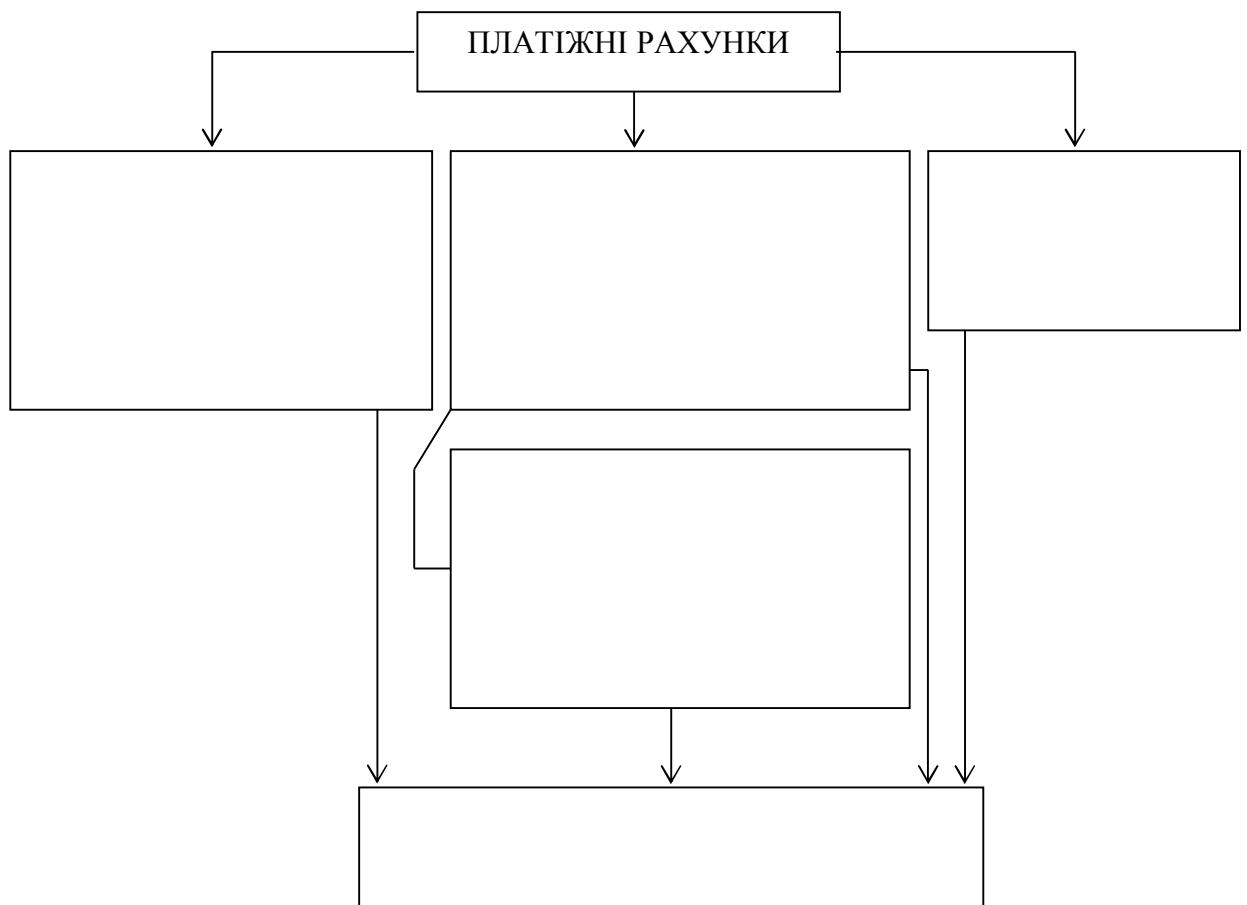
7. Облік розрахунків платіжними вимогами-дорученнями.

8. Облік розрахунків платіжними вимогами.

Мета. Ознайомитися зі змістом Інструкції про міжбанківські розрахунки в Україні, вивчити порядок відкриття кореспондентських рахунків банками (філіями) у територіальних управліннях Національного банку та механізм дії прямих кореспондентських рахунків між банками.

Завдання 1.

Заповнити порожні місця структурно-логічної схеми необхідними термінами відповідно до змісту.

Завдання 2.

Необхідно відобразити в бухгалтерському обліку банку операції, пов'язані з розрахунками за допомогою чеків, використовуючи дані табл. 4.1.

Розв'язок

Таблиця 4.1 Облік операцій з використанням чеків у ПАТ «Ренесанс Кредит»

Зміст банківських операцій	Дт	Кт
Видано чекову книжку клієнту банку		
Депонування суми ліміту		
Проведення розрахунків розрахунковими чеками, якщо клієнти обслуговуються в одному банку		
Проведення розрахунків розрахунковими чеками, якщо клієнти обслуговуються в різних банках: - в банку платника - в банку одержувача		
Повернення невикористаної суми ліміту		

Завдання 3.

За даними табл. 4.2 необхідно скласти бухгалтерські проведення за наведеними розрахунковими операціями банку «КредіАгріколь».

Таблиця 4.2 Перелік розрахункових операцій банку «КредіАгріколь» за 10.10.2019 р.

Зміст банківських операцій	Дт	Кт
На основі платіжного доручення підприємства «Кураж» перераховано 3200 грн. на поточний рахунок фірми «Світоч», яка обслуговується у філії цього ж банку.		
На користь підприємства «Водяний світ» поступили кошти у сумі 5200 грн. від магазину «Морепродукти», що має рахунок у банку-кореспонденті. У електронному розрахунковому документі зазначена дата валютування –13.02.2019 р.		
Списано на основі вимоги-доручення 1300 грн. з рахунку підприємства «Корона» і перераховано підприємству «Флора», що має рахунок в іншому банку.		
У зв'язку з настанням дати валютування, зараховано на поточний рахунок фізичної особи Крилов О. Б. 935 грн., що поступили раніше від фізичної особи Петрова П.С., що обслуговується в іншому банку.		
На основі платіжної вимоги підприємства «Колос», що є клієнтом банку, списано 2600 грн. з рахунку магазину «Агросвіт».		

Питання

1. Що таке міжбанківські розрахунки? Які особливості обліку операцій за міжбанківськими розрахунками, які здійснюються через систему електронних платежів (СЕП)?

2. Як ведеться облік міжбанківських розрахунків, який здійснюється за прямими кореспондентськими угодами?

3. Що таке рахунок «лоро», «ностро»?

4. Який порядок відкриття банками клієнтських рахунків і використання коштів за ними?

5. Які особливості відкриття рахунків у національній валюті фізичним

особам?

6. Назвіть правила використання платіжних інструментів під час здійснення розрахункових операцій.

7. Який порядок обліку розрахунків із застосуванням платіжних доручень, чеків, акредитивів, платіжних вимог-доручень, платіжних вимог?

8. Який порядок внесення коштів на карткові рахунки юридичних і фізичних осіб?

9. Назвіть особливості ведення бухгалтерського обліку по операціях з видачі готівкових коштів з використанням платіжних карток?

10. Назвіть загальні положення Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті.

Змістовий модуль 5. Облік депозитних операцій банку

1. Види депозитів (вкладів)
2. Облік залучення і повернення номіналу депозиту.
3. Облік нарахування і сплати банком процентів за різними методами, у тому числі капіталізації депозиту.
4. Облік міжбанківських депозитних операцій.

Мета. Вивчити характеристику груп балансових та позабалансових рахунків для фінансового обліку залучення депозитів, сплати витрат та отримання доходу за ними, ознайомитися з класифікацією депозитів та особливостями відображення результатів їх проведення в обліку.

Завдання 1.

11 квітня 2019 р. ТОВ «Влада» уклало з ПАТ «Укрбізнесбанком» депозитний договір за наступними умовами:

- сума договору – 150000,00 грн;
- термін вкладу – 12 місяців;
- річна відсоткова ставка – 11% річних;
- метод нарахування відсотків – факт/факт;
- відсотки перераховуються щомісячно на поточний рахунок

підприємства до 5 числа місяця, наступного за звітним.

Вкладник перераховує кошти з власного поточного рахунку.

Визначити:

1. Всі операції банку протягом всієї дії депозитного договору.
2. Типи документів, які мають бути сформовані за всіма операціями по депозиту.
3. Розрахувати суму відсотків за перший та другий місяці дії депозитного договору.
4. Відобразити банківські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Розв'язок:

Таблиця 5.1 Облік депозитних операцій ПАТ «Укрбізнесбанком» за договором з ТОВ «Влада»

Назва депозитної операції	Документ	Дт	Кт	Сума, грн

Завдання 2.

Банк «Агро» 01.01.2019 р. залучив строковий депозит від фізичної

Завдання 4.

Комерційний банк «Кредит» залучає депозит юридичної особи у розмірі 70000 грн на три місяці на термін з 05 серпня до 05 листопада за річною відсотковою ставкою 9%. Відсотки нараховуються щомісяця і сплачуються не пізніше 1-го числа кожного місяця. Кількість днів згідно з угодою обчислюються за методом факт/факт.

Необхідно:

1. Розрахувати щомісячні платежі за відсотками та платіж по закінченні дії депозитної угоди.
2. Скласти бухгалтерські проведення.

Розв'язок:

Таблиця 5.2 Облік депозитних операцій КБ «Кредит» за договором з юридичною особою

№	Зміст банківських операцій	Дт	Кт	Сума, грн
1				
2				
3				
4				
5				

Завдання 5.

Банк «Крок» 01.03.2019 р. залучив строковий депозитний вклад від

2. Що таке депозитний сертифікат?
3. Охарактеризуйте нормативну базу Національного банку України щодо обліку депозитних операцій банків.
4. Який порядок здійснення банками вкладних (депозитних) операцій?
5. Який порядок обліку активних міжбанківських вкладних (депозитних) операцій?
6. Який порядок обліку пасивних міжбанківських вкладних (депозитних) операцій?
7. Який порядок розрахунку процентних витрат?
8. Що таке «ефективна процентна ставка»?
9. Який порядок обліку нарахування й сплати банком відсотків за вкладом?
10. Які особливості відображення в бухгалтерському обліку простроченої, сумнівної та безнадійної заборгованості за вкладними (депозитними) операціями на міжбанківському ринку?

Змістовий модуль 6. Облік операцій із кредитування

1. Організація обліку кредитних операцій банку.
2. Облік основної суми боргу за кредитними операціями банку.
3. Облік нарахування і сплати відсотків за кредитними операціями банків.
4. Облік сумнівних кредитів.
5. Класифікація кредитів за ступенем ризику.
6. Облік формування резервів під можливі втрати банків за кредитними операціями. Облік безнадійних кредитів.
7. Використання позабалансових рахунків за операціями з кредитування.

Мета. Ознайомитися з класифікацією кредитних операцій банку, вивчити порядок визнання кредиту на балансових та позабалансових

Рік	Грошові потоки			
	Кредит	Відсотки	Комісія	Всього
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
	Всього			

Завдання 3.

Банк ПАТ «Промінвест» надав кредит на закупівлю сировини ТОВ «Прогрес» 20 березня 2019 р. з обумовленим в угоді строком погашення 20 квітня 2019 р. на суму 100 000 грн під процентну ставку 30 % річних. В угоді термін сплати процентів визначений після закінчення строку користування кредитом, тобто 20 квітня. Банк використовує метод нарахування процентів «факт/360 днів».

Необхідно відобразити бухгалтерські проведення та суми, використовуючи табл. 6.1.

Розв'язок:

Таблиця 6.1 Облік кредитних операцій банку «Промінвест»

№	Дата і зміст банківських операцій	Дт	Кт	Сума, грн
1				
2				

Продовження табл. 6.1

3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				

Завдання 4.

Комерційний банк залучив строковий кредит у розмірі 20000 грн. На термін від 20 березня до 17 червня під 18% річних. Необхідно розрахувати суми процентних платежів, використовуючи різні методи визначення кількості днів.

Порядок розрахунку процентних доходів банку

Метод розрахунку	Визначення кількості днів за період дії угоди, днів	Кількість днів у році, дні	Розрахунок суми відсотків, грн
1. Факт/факт			
2. Факт/360			
3. 30/360			

Завдання 5.

14 липня 2019 р. ПАТ «Універсалбанк» та підприємство роздрібної торгівлі «Зоря» уклали кредитний договір з наступними умовами:

- 1) мета – поповнення обігових коштів;
- 2) сума договору – 300000 грн;
- 3) термін користування – 12 місяців;
- 4) річна відсоткова ставка – 23,5%;
- 5) метод нарахування відсотків – факт/факт;
- 6) одноразова комісія при видачі кредиту – 1% від суми кредиту;
- 7) застава – нерухоме майно (приміщення магазину), що оцінюється в 600000 грн.

Кредит погашається рівними частинами до 3-го числа місяця, наступного за звітним, з поточного рахунку підприємства. Термін погашення відсотків також до 3-го числа місяця, наступного за звітним, з поточного рахунку підприємства.

Визначити:

1. Типи документів, на підставі яких будуть сформовані бухгалтерські проведення за всіма операціями.
2. Відобразити за рахунками бухгалтерського обліку операції з видачі кредиту та оприбуткування застави.
3. Розрахувати суму відсотків за перший місяць користування кредитом та провести їх нарахування.
4. Розрахувати суму місячного платежу за основним боргом за кредитом ПП «Зоря».
5. Суму нарахованих відсотків за серпень 2019 р., якщо підприємство здійснило щомісячний платіж за основним боргом 03 серпня 2019 р.
6. Здійснити розрахунок резерву на звітну дату за виданим кредитом, що класифікований як стандартний та коефіцієнт резервування складає 10% від суми заборгованості.
7. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції за п.3-6.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність кредиту та документальне оформлення факту його видачі.
2. Розкрийте суть поняття «ефективна ставка відсотка».
3. Яка класифікація банківських кредитів?
4. Що таке кредитна угода?
5. Які особливості організації обліку кредитних операцій банку?
6. Як особливості обліку нарахування та сплати відсотків за кредитними операціями банку?
7. Що таке кредитний ризик?
8. Які існують форми забезпечення повернення кредитів?
9. Визначте характеристику та основні елементи методики обліку окремих кредитних операцій банку (кредитна лінія, овердрафт, овернайт, факторинг).
10. Розкрийте особливості обліку кредитів, отриманих від міжнародних та інших фінансових операцій.

Модуль 2. Облік фінансових інвестицій, операцій в іноземній валюті, внутрішньобанківських операцій та складання фінансових звітів

Змістовий модуль 7. Облік операцій з цінними паперами

1. Основні терміни теорії цінних паперів.
2. Облік цінних паперів у торговому портфелі банку.
3. Облік цінних паперів у портфелі банку на продаж.
4. Облік боргових цінних паперів, що утримуються в портфелі банку до погашення.
5. Облік переоцінки цінних паперів.

Мета. Вивчити класифікацію цінних паперів та форми їх випуску і проаналізувати структуру балансових та позабалансових рахунків для фінансового обліку операцій з розміщення, обігу, сплати доходу та погашення власних і придбаних цінних паперів.

Завдання 1.

За рішенням Правління банку з портфеля банку до погашення в портфель банку на продаж переводяться боргові цінні папери, випущені банками, з такими складовими на дату переведення:

- номінал – 1000 грн;
- нараховані доходи – 100 грн;
- неамортизований дисконт – 150 грн;
- резерв – 200 грн;
- справедлива вартість – 730 грн.

Необхідно відобразити бухгалтерськими проведеннями зміст банківських операцій.

Розв'язок:

02.03.2020 р. на кореспондентський рахунок банку поступило 471000 грн. за продані акції підприємства «Люкс».

Розв'язок:

Таблиця 7.1 Облік банківських операцій з придбання акції підприємства «Люкс»

№	Зміст банківських операцій	Д-т	К-т	Сума
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

Завдання 3.

20.04.2019 р. банк придбав 21325500 простих акцій заводу «Прогрес» на загальну суму 349 738 200 грн. На дату купівлі завод мав 71 085 000 випущених простих акцій номіналом 10 грн. за акцію.

31.12.2019 р. завод звітував чистий прибуток за 2019 рік у розмірі 81350000 грн. Банк визнав свою пропорційну частку прибутку.

25.01.2020 р. банк отримав дивіденди за акціями заводу «Прогрес» (1 грн. за акцію).

Провести необхідні розрахунки та скласти бухгалтерські проведення

(табл. 7.2) за наведеними вище операціями за інвестицією банку в акції підприємства.

Розв'язок:

Таблиця 7.3 Облік банківських операцій з придбання акцій заводу «Прогрес»

№	Зміст банківських операцій	Д-т	К-т	Сума
1				
2				
3				

Питання для самоконтролю

1. Що таке цінні папери? Визначте класифікацію цінних паперів.
2. Що означає поняття «вартісна оцінка цінних паперів» (справедлива вартість, балансова вартість, ринкова вартість, собівартість цінного папера)?
3. Визначте особливості обліку операцій банку з акціями та іншими цінними паперами з нефіксованим прибутком у торговому портфелі.
4. Визначте особливості обліку операцій банку з акціями та іншими цінними паперами з нефіксованим прибутком у портфелі банку на продаж.
5. Що означає поняття «резерв під знецінення цінних паперів у торговому портфелі банку»?
6. Який порядок відображення в обліку сум дисконту (премії) за борговими цінними паперами?
7. Який порядок відображення в обліку операцій з нарахування амортизації дисконту (премії) за борговими цінними паперами в розрізі портфелів?
8. Які особливості застосування принципу нарахування доходів за акціями?

9. Яка особливість процедури переведення інвестицій в асоційовані та дочірні компанії та інші портфелі?

10. Які особливості обліку комісійних операцій з цінними паперами?

Змістовий модуль 8. Облік операцій в іноземній валюті

1. Операції в іноземній валюті та їх класифікація.

2. Характеристика рахунків для запису валютної позиції. Відображення доходів і витрат в валюті.

3. Облік обмінних операцій банку в іноземній валюті.

4. Облік касових операцій з іноземною валютою.

5. Облік інших неторговельних операцій банку в іноземній валюті.

Мета. Вивчити характерні особливості операцій в іноземній валюті, які здійснюються банками, дати визначення поняттю «валютна позиція», дослідити основні правила здійснення операцій на міжбанківському валютному ринку, навчитися відображати зміст банківських операцій в іноземній валюті через бухгалтерські проведення.

Завдання 1.

20 травня банківська установа уклала договір з іноземним постачальником на придбання комп'ютерів за 1000 доларів США. 25 травня банк перерахував суму згідно договору. Вантажна митна декларація оформлена 5 червня. Зміни офіційного курсу долара США:

20.05. – 27,5;

25.05. – 27,45;

30.05. – 27,55;

05.06. – 27,6.

Розрахувати суму придбання та відобразити зазначені операції в обліку банку.

Розв'язок:

Завдання 2.

Упродовж дня касою банку було проведено такі валютно-обмінні операції:

- куплено 2500 євро за курсом 34,10 UAH/EUR;
- продано 4100 доларів США за курсом 28,24 UAH/USD.

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют в цей день становив:

1 EUR – 34,819325 UAH/EUR; 1 USD – 26,993 UAH/USD.

Відобразити зазначені вище операції з купівлі та продажу іноземної валюти на рахунках бухгалтерського обліку банку.

Розв'язок

Таблиця 8.1 Облік банківських операцій з купівлі та продажу іноземної валюти

№	Зміст банківських операцій	Дт	Кт	Сума
	<i>Купівля касою банку 2500 євро за гривні:</i>			
1				
2				
3				
	<i>Продаж касою банку 4100 доларів за гривні:</i>			
1				
2				

3				

Завдання 3.

18.02.2020 р. компанія подала в банк заяву на продаж 80 000 євро. В цей самий день банк продав 80 000 євро за курсом 26,35 UAH/EUR на міжбанківському валютному ринку України. Комісійна винагорода банку за продаж іноземної валюти становить 0,6% та утримується із суми гривень, отриманих від продажу іноземної валюти. Кошти, отримані від продажу євро, зменшені на суму комісійної винагороди, банк зарахував на поточний рахунок компанії.

Провести відповідні розрахунки та скласти бухгалтерські проведення за даною операцією, заповнюючи табл. 8.2.

Розв'язок

Таблиця 8.2 Облік банківських операцій з продажу іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України

№	Зміст банківських операцій	Дт	Кт	Сума
1				
2				
3				
4				
5				

Питання для самоконтролю

1. Визначити особливості класифікації операцій банків з іноземною валютою.
2. Який порядок ведення валютних рахунків клієнтів?
3. Що розуміють під поняттям «неторговельні операції банків з іноземною валютою»?
4. Що таке конверсійні операції банків? Що таке операції форвард?
5. Що таке фінансові ф'ючерси?
6. Які статті балансу відносять до монетарних статей?
7. Які статті балансу відносять до немонетарних статей?
8. Розкрийте економічний зміст поняття «валютна позиція банку».
9. Які операції впливають на зміну відкритої валютної позиції банку?

Змістовий модуль 9. Облік операцій з основними засобами та нематеріальними активами

1. Завдання бухгалтерського обліку основних засобів та інших необоротних активів банку. Характеристика рахунків з обліку операцій банку з необоротними активами.
2. Облік придбання необоротних активів за національну й іноземну валюту.
3. Облік поліпшення і ремонтів необоротних активів.
4. Облік нарахування амортизації за необоротними активами.
5. Облік вибуття основних засобів і нематеріальних активів банку.

Мета. Дати економічну характеристику основних засобів банку, вивчити їх класифікацію, охарактеризувати можливі варіанти нарахування зносу (амортизації), навчитися складати бухгалтерські проведення за всім комплексом операцій банку з основними засобами та нематеріальними активами та визначати їх балансову, переоцінену, залишкову вартість.

Завдання 1.

У березні 2020 р. банком було придбано банкомат, договірна вартість

якого склала 150000 грн, в тому числі ПДВ. Крім того, банком понесено витрати з доставки та монтажу цього обладнання у суму 10000 грн. Банкомат встановлено та введено в експлуатацію в квітні 2020 р.

Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Розв'язок:

Завдання 2.

Розрахувати загальну суму щомісячних амортизаційних відрахувань та відобразити в обліку операцію нарахування амортизації, якщо первісна вартість нематеріальних активів (НМА) банку складає 60000,00 грн з корисним терміном експлуатації 2 роки та первісна вартість основних засобів складає 350000,00 грн з корисним терміном експлуатації 5 років.

В банку використовується прямолінійний метод амортизації основних засобів та нематеріальних активів.

Розв'язок:

Завдання 3.

Банком продано автомобіль на умовах передоплати непов'язаній особі за ціною реалізації 82000,00 грн, в тому числі ПДВ. Первісна вартість авто 80 000,00 грн, в т.ч. ПДВ, знос – 20000,00 грн.

Розрахувати фінансовий результат вибуття основного засобу та відобразити зазначені операції в бухгалтерському обліку банку.

Розв'язок:

Завдання 4.

Банк здійснює переоцінку комп'ютерів. Первісна вартість комп'ютерів становить 404036 грн. Накопичена сума зносу – 162593 грн. На дату переоцінки справедлива вартість комп'ютерів становить 195500 грн.

Необхідно визначити індекс переоцінки та записати бухгалтерські проведення з переоцінки комп'ютерів.

Розв'язок:

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняттям «основні засоби» та «нематеріальні активи».
2. Які існують класифікаційні групи основних засобів з метою бухгалтерського обліку?
3. Що таке первісна вартість необоротних активів? Назвіть елементи, що її формують.
4. Що розуміють під поняттям «амортизація»?
5. Які існують методи нарахування амортизації основних засобів (нематеріальних активів)?
6. Який порядок аналітичного обліку основних засобів?
7. Який порядок проведення інвентаризації необоротних активів?
8. Яким чином ведеться облік результатів інвентаризації необоротних активів?
9. Яким чином ведеться облік витрат на капітальний і поточний ремонт основних засобів?
10. Які рахунки, призначені для обліку необоротних активів?

Змістовий модуль 10. Облік операцій з лізингу

1. Характеристика лізингових операцій.
2. Облік операцій оперативного лізингу.
3. Облік з фінансового лізингу на балансі лізингодавця.
4. Облік операцій з фінансового лізингу на балансі лізингоодержувача.

Мета. Встановити об'єктів лізингу та економічний зміст оперативного і фінансового лізингу, ознайомитися зі змістом лізингової угоди, проаналізувати складові лізингових платежів та визначити порядок розрахунку лізингових платежів та відображення їх в обліку.

Завдання 1.

01.04.2019 р. банк уклав угоду з фінансового лізингу з підприємством, згідно з якою було придбано промислове обладнання вартістю 150000 грн. Строк оренди 5 років. Термін корисного використання обладнання — 10 років. Процентна ставка за лізингом становить 20 % річних і сплачується в кінці кожного кварталу. Угодою передбачено перехід обладнання у власність підприємства-лізингоодержувача після закінчення строку лізингу.

Відобразити операції з придбання банком обладнання і надання його підприємству у фінансовий лізинг в бухгалтерському обліку.

Розв'язок:

Завдання 2.

Згідно з угодою від 01.10.2019 р. про фінансовий лізинг банк отримав 20 комп'ютерів, загальна справедлива вартість яких становить 104000 грн. Строк оренди становить 2 роки. Процентна ставка за лізингом становить 16% і сплачується в кінці кожного кварталу.

Згідно з укладеною угодою, право власності на орендовані комп'ютери передається лізингодержувачу після закінчення строку лізингу. Строк корисного використання комп'ютерів становить 6 років, а ліквідаційна вартість одного комп'ютера — 700 грн. Банк використовує прямолінійний метод нарахування амортизації.

Відобразити операції з отримання банком комп'ютерів у фінансовий лізинг в бухгалтерському обліку.

Розв'язок:

Завдання 3

01.02.2019 р. банк надав в оперативний лізинг новозбудовану будівлю іншому банку. Строк лізингу – 10 років. Балансова вартість будівлі становить 2500000 грн. Строк корисного використання будівлі 40 років. Визначена ліквідаційна вартість – 500 000 грн. Лізингодавець застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації. Щорічна лізингова плата становить 62400 грн.

Відобразити зміст зазначених операцій в бухгалтерському обліку:

- а) лізингодавця;
- б) лізингоодержувача.

Розв'язок:

---

6. Які принципові відмінності між фінансовим та оперативним лізингом?

7. Який порядок ведення обліку лізингових операцій у лізингодавця?

8. Який порядок ведення обліку лізингових операцій у лізингоодержувача?

8. Який порядок відображення в балансі продавця лізингоодержувача операції з продажу необоротного активу та його визнання як об'єкта оперативного лізингу?

9. Який порядок відображення в балансі продавця – лізингоодержувача операції з продажу необоротного активу та його визнання як об'єкта фінансового лізингу?

10. Які методи нарахування амортизації за об'єктами лізингу?

Змістовий модуль 11. Облік доходів і витрат

1. Класифікаційні групи доходів (витрат) банку. Їхній взаємозв'язок із Планом рахунків.

2. Дія принципів нарахування, відповідності, обачності у відображенні в підсистемі фінансового обліку доходів (витрат).

3. Правила обліку доходів банку. Кореспонденція рахунків за кожним правилом.

Мета. Вивчити правила бухгалтерського обліку доходів (витрат), навчитися формувати кореспонденцію рахунків за операціями з нарахування доходів (витрат) та нарахування процентні доходи, формувати бухгалтерські проведення за податковим обліком валових доходів (витрат).

Завдання 1.

У березні 2020 року витрати на заробітну плату склали:

- за фактично відпрацьований час штатних працівників – 140000 грн, в т.ч. інвалідів – 18000 грн;

- за договорами громадянсько-правового характеру – 15000 грн;

- відпускні – 32000 грн;

5. Структура і зміст форми Звіту про рух грошових коштів банку.
6. Структура і зміст приміток до фінансової звітності банку
7. Порядок і строки подання банками фінансової звітності до Національного банку та її оприлюднення.
8. Склад проміжної фінансової звітності банку.
9. Порядок складання річної фінансової звітності банку.
10. Порядок складання консолідованої фінансової звітності банку.

Мета. Ознайомитись із складом та структурою фінансової звітності банків та вивчити механізм її складання і подання відповідно до чинного законодавства.

Завдання 1.

На основі наведених даних про залишки на 31.12.2019 р. скласти Звіт по фінансовий стан (Баланс) ПАТ «Ідея Банк».

Вихідні дані:

Залишки на 31.12.2019 р., грн

1. Кошти в НБУ – 5 444 000
2. Кредиторська заборгованість – 68384
3. Кредити фізичним особам – 3 335 000
4. Кредити Національного банку – 540 250
5. Статутний капітал банку – 125 000 000
6. Кошти в касі – 7 566 200
7. Фінансовий лізинг фізичним особам – 500 000
8. Кредити юридичним особам – 115 020 000
9. Депозити юридичних осіб – 1 110 300
10. Резерви банку – 2 850 000
11. Результат поточного року – 1 985 666
12. Кошти на лоро рахунках – 560 500
13. Депозити фізичних осіб – 689 600
14. Кредити овердрафт юридичним особам – 1 500 000

Баланс ПАТ «Ідея Банк»
Станом на 31 грудня 2019 р.

Найменування статті	Сума, грн
Активи	
Усього активи:	
Зобов'язання	
Усього зобов'язань:	
Капітал	
Усього капітал:	

Завдання 2.

За наведеними даними про доходи та витрати ПАТ КБ «Кредо», необхідно визначити фінансовий результат діяльності банку (прибуток, збиток) та заповнити Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати).

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте склад фінансової звітності банків України.
2. Скільки форм звітності подає банк?
3. Для чого призначений Звіт по фінансовий стан (Баланс) банку?
4. Для чого призначений Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід банку (Звіт про фінансові результати)?
5. Для чого призначений Звіт про зміни у власному капіталі банку (Звіт про власний капітал)?
6. Для чого призначений Звіт про рух грошових коштів банку?
7. Для чого призначені Примітки до фінансової звітності банку?
8. Для чого призначена консолідована фінансова звітність банку?
9. Хто є зовнішніми користувачами фінансової звітності банку?
10. Хто є внутрішніми користувачами фінансової звітності банку?
11. Назвіть характерні особливості проміжної фінансової звітності банку.
12. Хто є відповідальним за складання та своєчасне подання фінансової звітності банку?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бура В.І. Вплив системно важливих банків на банківський сектор України // Вісник ОНУ імені Мечнікова. – 2017. – Том 22. – Вип. 5(58). – С. 163-167.
2. Варцаба В. І., Машіко К. С. Облік у банках (у таблицях і схемах) : навч. посіб./ В. І.Варцаба, К. С. Машіко. – Ужгород: В-во УжНУ «Говерла», 2016. – 184 с.
3. Варцаба В.І., Машіко К.С. Облік у банках (у таблицях і схемах) : Навч. посібник. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. 184 с.
4. Гамкало О. Б. Бухгалтерський облік і аналіз іпотечного кредитування в банках України : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / О. Б. Гамкало; ДВНЗ «Ун-т банк. справи». - Київ, 2016. - 21 с.
5. Джулій Л.В. Організаційні аспекти та система обліку депозитних операцій комерційних банків / Л.В. Джулій, М.М. Грицаюк // Вісник Хмельницького національного університету. – 2017. – №3. – Т.1. – 136-139.
6. Копилюк О.І. Аналіз банківської діяльності : навчальний посібник / О.І. Копилюк, О.М. Музичка. - Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2016. - 416 с.
7. Корпанюк Т. М., Марченко С. О. Правила обліку нарахування доходів і витрат комерційних банків України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2017. №13. С. 132-135.
8. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ) [Текст] : підручник. [2-ге вид., доп. і перероб.]. К. : «Центр учбової літератури», 2017. 676 с.
9. Мельник О. І., Боднар О. А. Запровадження фінансових інновацій у вітчизняній банківській практиці. Електронне наукове видання з економічних наук Modern Economics. № 8. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/implementation-of-financial-innovations-in-domestic-banking-practice>. (дата звернення 01.05.2020).
10. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами [Текст] : навч. посіб. / С. О. Кузнецова, І. Б. Чернікова ; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.- екон. ун-ту. - Харків : Лідер, 2016.
11. Облік у банках / Система дистанційного навчання Moodle/ URL: <https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=241> (дата звернення 01.05.2020).
12. План рахунків бухгалтерського обліку банків України: Постанова Правління Національного банку України від 11.09.2017 р. № 89. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0089500-17#n26> (дата звернення 01.05.2020).
13. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: Постанова Правління Національного банку України від 30.06.2016 р. № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16> (дата звернення 01.05.2020).

14. Полторак А.С. Баришевська І.В., Мельник О.І., Боднар О.А. Кібернетична безпека банківського сектора в системі фінансової безпеки держави. Сучасні тенденції розвитку фінансово-кредитної системи: теорія та практика : колективна монографія; Київ : Центр фінансово-економічних досліджень, 2019. С. 79-83.

15. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення 01.05.2020).

16. Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012 р. № 5178-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17> (дата звернення 01.05.2020).

17. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України: Постанова Правління Національного банку України від 20.10.2004 р. № 495. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1425-04> (дата звернення 01.05.2020).

18. Про затвердження Інструкції з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 31.03.2017 р. № 29. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0029500-17> (дата звернення 01.05.2020).

19. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Правління Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04> (дата звернення 01.05.2020).

20. Про затвердження Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 25.09.2018 р. № 103. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18> (дата звернення 01.05.2020).

21. Про затвердження Інструкції про міжбанківський переказ грошей в Україні в національній валюті: Постанова Правління Національного банку України від 16.08.2006 р. № 320. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06> (дата звернення 01.05.2020).

22. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах: Постанова Правління Національного банку України від 12.11.2003 р. № 492. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03> (дата звернення 01.05.2020).

23. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 28.08.01 р. № 368. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01> (дата звернення 01.05.2020).

24. Про затвердження Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами: Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12.12.2006 № 1449. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0052-07> (дата звернення 01.05.2020).

25. Про затвердження Правил бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України: Постанова Правління Національного банку України 27.02.2018 № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017500-18> (дата звернення 01.05.2020).

26. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. № 2374-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14> (дата звернення 01.05.2020).

27. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 01.05.2020).

28. Чернелевський Л. М. Удосконалення обліково-аналітичної роботи та її вплив на економічну інтеграцію країни : монографія. К. : НУХТ, 2018. 211 с.

Навчальне видання

ОБЛІК У БАНКАХ

Робочий зошит

Укладачі: **Сіренко** Наталя Миколаївна
Боднар Олена Андріївна
Калнауз Дмитро В'ячеславович

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 3,75.
Тираж 100 прим. Зам. №_

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Гергія Гонгадзе, 9
Свідоцтво суб'єкт видавничої справи ДК №4490 від 20.02.2013 р.